

Telefonok ízlés szerint

A lengyelországi Radom város telefongyárában az alkatrészek kombinálásának módszere lehetővé teszi, hogy a vállalat mintegy 100 különböző fajta készüléket szállítson a megrendelőknek.

A készülékek között vannak újdonságok is: a falra szerelhető Iris-72 és a Mak-72 készülék, valamint a hangerőt automatikusan szabályozó telefonok.

A vállalat telefonkészülékei nemcsak a Lengyel Népköztársaságban, hanem külföldön is népszerűek. A gyár 24 országba exportál telefonkészülékeket. Legnagyobb megrendelője a Szovjetunió.

Magyar kiállítás-sorozat

Négy világrész 21 országában 25 hivatalos kiállítás mutatja be a magyar ipar termékeit az idén a HUNGEXPO. Augusztus 20-tól december 17-ig 120 napon át megtekintés nélkül követhetjük egymást a magyar kiállítások Európában, Ázsiában, Afrikában és Dél-Amerikában. Több mint 20 ezer négyzetméter összterületen, 500 iparvállalat termékeit mutatják be. A kiállítások kulturális eseményekkel, hazánk turisztikai érdekességeinek bemutatásával is bővülnek.

A legnagyobb részvétellel a szocialista országok vásárain szerepelünk: a Lipcsei Őszi, a Zágriai és a Plovdivi Vásáron, a Brno-i és a Bukaresti Gépipari Vásáron magyar gép- és fogyasztási cikk ipar számos terméke vonul fel. E kiállításnak célja — az exportlehetőségek bővítésén túl — a gazdasági-műszaki együttműködés új formáinak kialakítása, a szocialista integráció megvalósításának elősegítése.

Tengerentúli fejlődő országok vásárain — a Damaszkuszi, az Algíri és a Bagdadi Vásáron — gépipari termékekből álló bemutatókkal jelentkezünk. De részt veszünk az ENSZ-védnöksége alatt rendezett III. Ázsiai Kereskedelmi Vásáron Új-Delhiben és nagyszabású gépipari bemutatóval jelentkezünk Chile Santiagói Vásáran. Két gépipari exportlehetőségeket nyújtó országban önálló magyar kiállításokat mutatjuk be termékeinket: a Buenos Airesi Önálló Magyar Kiállítás első hivatalos megjelenésünk lesz Argentínában, a Teheráni Önálló Kiállítás pedig megismétlése 4 év előtti kereskedelmi sikereinken gazdag bemutatkozásunknak. Az árubemutatókat mindkét helyen sokrétű szakmai program egészíti ki.

Nyugat-Európában 13 helyen élelmiszer és fogyasztási cikk szakvásárokon, valamint gépipari termékeket és fogyasztási cikkeket egyesítő árubemutatókon vesz részt magyar áru. A nyugat-európai program egyik legszínesebb eseménye a Bordeaux-i Magyar Hét lesz, melyet a Kulturális Kapcsolatok Intézetével és az MTESZ szel együtt szervez a HUNGEXPO. Fogyasztási cikkeink népszerűsítésére a Nouvelles Galeries áruházban árusítással egybekötött kiállítást rendeznek, műszaki-gazdasági előadássorozatot tartanak, turisztikai lehetőségeinkre az „Idegenforgalmi Napok” keretében hívják fel a figyelmet. Képzőművészeti kiállítás, a Tátrai Vándorégyes és az Operaház balettkarának fellépése ad képet a magyar kulturális életéről.

A hivatal lelkiismerete

Nincs nehezebb dolog — nem a világon, de például Szegeden — az igazságos lakáselosztásnál. Lakáshivatal, no meg hivatalnok legyen a talpán, aki képes mindenki ezer szempontját figyelembe véve dönteni. Természetesen megpróbálják. Így történt ez annál a lakáscserénél, amelynek bonyolítása közben ugyan csak ritka jelenséget észlelhetett a kívülről. Az „ügy” kis híján két intézmény, helyesebben „illetékesek” versenyévé vált. Nem távolugrásban versenyeztek, nem is annak eldöntésére, ki az erősebb, hanem: ki a lelkiismeretesebb?

A Gedői Általános Iskolában megüresedett a hivatalsegédi állás, felvették Börcsök Bélát. Mivel a hivatalsegédnek ebben az iskolában házfelügyelői, gondnoki teendői is vannak (főlkönyvtár működik itt, hetente két alkalommal este hét óráig van nyitva; sportolók használják a tornatermet, szintén a késő esti órákig; a kaput valakinek be kell zárni a járdát felsöpörni stb.), „időtlen idők óta” az intézményhez tartozó szolgálati lakás is rendelkezésére áll. Évekkel ezelőtt itt lakott Farkas Antal, a cseréügy egyik szereplője, az iskola volt hivatalsegéde a családjával. Három éve ment nyugdíjba, akkor cserélte el a kétszoba összkomfortos szolgálati lakást az akkor új hivatalsegéd, Papdi Lajos 1 szobás, komfortos lakására. Ezt azóta felújította az IKV, az iskola is adott hozzá 6 ezer forintot, jutalmul Farkas Antal jó munkájáért. Most Papdi Lajos felmondott, és visszaköltözne egyszobás régi lakásába, hogy helyére az új hivatalsegéd, Börcsök Béla mehessen. Börcsökék tarjani kétszobás lakása pedig az iskola legrégebbi alkalmazottjájé, az egyszobásból odaköltöző Farkas Antalé lenne, akit segédfüti munkakörben újból alkalmaz az intézmény. A harmas lakáscseréhez — ami csak így, írva bonyolult — nem járult hozzá a lakáshivatal. Dr. Kiss Lajos főelőadó legfőbb indoka: Papdiék két állami gondozott gyerekkel nem költözhetnek

egyszobás lakásba még akkor sem, ha ők maguk ezt szívesen megtennék. A jogszabály ugyan megengedi, de a lelkiismeret nem. A másik indok: Börcsökék alig több, mint két hónapja költöztek a tarjani lakásba. A többi csak szóban hangzott el, az iskola vezetőinek adott figyelemztetések — jó tanácsok — formájában.

Eddig az „ügy”, az iskola pillanatnyilag a legnagyobb gondban van, a három család nem érti, miért nem foglalhatja el ki-ki az új helyét. Tényleg, miért? Hiszen a Papdiék gondozta két „gyerek” közül az egyik már önálló kereső! A másik nyolcadikos. Régi lakásukban önálló szobájuk is lenne, amit a felújításkor az előszobából képeztek ki. Mindezekre azonban — a dokumentumok tanúsága szerint — már nem tehető ki a határozathozó figyelme. Nem is volt feladata — mondhatnánk. De ha már feladatának érezte az állami gondozott gyerekek érdekeinek védelmét, jobban kellett volna tájékozódnia. Az azonban semmiképpen sem tartozik munkájához, hogy kételkedjen az igazgatónő választásának helyességében, az iskola új alkalmazottjának helytállásában. Mert ezt megtette, igaz, szóban.

Nagyon nehéz lakásügyekben dönteni. Csak örülhetünk, ha lelkiismeretes vizsgálódás előzi meg a határozatokat. De örömről akkor lenne teljes, ha a még oly körültekintő vizsgálódásból lehetőség szerint valamennyi érdekelt megelégedésére szolgáló döntés születne. Lehetőség szerint — mondom, mert gyakran előfordul, hogy ez semmiképpen nem megy. Vajon ebben az esetben sem? Csak azért, mert az iskola vezetőinek lelkiismerete meg azt nem engedi, hogy helyben lakó hivatalsegéd nélkül maradjon az intézmény? Alig hihető, hogy az érdekelték ilyen ritkán tapasztalható kölcsönös jóindulata ellenére sincs megnyugtató megoldás. Remélhetőleg csak „ki kell várni”.

Sulyok Erzsébet

Tért hódít a konténerizáció

A Közlekedéstudományi Egyesület és a MAHART közös rendezésében megtartott nemzetközi konténerizációs konferencia szerdán Léka i Eleknek, a MAHART vezérigazgatójának zárszavával fejeződött be Budapesten, a Technika Házában. A kétnapos tanácskozáson hazai és külföldi szakemberek előadásai, konzultációi alapján foglalkoztak a korszerű szállítótartályos áru fuvarozás eredményeivel, problémáival, a konténerizáció elméleti és gyakorlati, műszaki, szervezési és pénzügyi kérdéseivel. A konferencia 11 országból érkezett résztvevői megismerkedtek a magyar konténerizáció eredményeivel, s kínálatával a nemzetközi tranzitforgalom lebonyolításához.

A magyar közlekedéspolitikai koncepció végrehajtásában fontos szerep hárul a konténerizációra, amelynek széles körű elterjesztésétől sérleti időszak végére, 1973-

sokat várnak. Hazánkban 1968 óta foglalkoznak intenzíven a szállítótartályos áru fuvarozási rendszer bevezetésével. Azóta a közlekedési tárca és vállalatai, az OMFB anyagi támogatásával, mintegy 120 millió forintot fordítottak erre a célra. Megindultak a kísérletek a belső földi forgalomban Budapest, Debrecen, valamint Miskolc, Győr és Szeged között. Megépült a MAHART csepeli szabadkikötőjében a Duna első konténerrakodó forgalmi csomópontja, amely nemcsak a hazai, hanem a tranzitforgalom bázisa is.

A konténeres szállítás már a kezdeti időszakban is örvendően fejlődött. A közlekedési vállalatok például a múlt év első felében 105 630 tonna, az idén fél év alatt 132 324 tonna árut továbbítottak konténerekben. Az előrelépések szerint a hazai konténeres áru forgalom a kiserleti időszak végére, 1973-ban eléri az egymillió tonnát. Különös fontosságot kap a nyugat-európai tőkés országokkal folytatott kereskedelmi szállításainkban is a konténeres fuvarozás, amely a számítások szerint 1975-ben az exportban eléri a 700 ezer tonnát, importban pedig a 460 000 tonnát. A konténerizáció széles körű bevezetéséhez az eddigieknél szervezettebben hazai és nemzetközi összefogás szükséges. A KGST-n belül külön munkacsoport foglalkozik a konténerizációs tevékenység összehangolásával, irányításával. Ezenkívül erőteljes munka folyik a kétoldalú együttműködési bizottságokban is a konténerizáció kibővítése érdekében. E munka során megállapodás jött létre egyebek között magyar-szovjet közös konténerterminál létrehozására, amely a kelet-nyugati irányú konténeres tranzitforgalom egyik fontos állomása lesz.

Malac a patikában

Amióta a Széchenyi téren, a Zsótérházban fölcserélődtem, mindig őszinte tisztelője voltam a patikáriusoknak. Ha hányadik emeleten és elküldtek a Leinzinger patikába, mindig tágira nyílt szemmel bámultam a világ legtisztább üzletét, a sok szép egzotikus növényt, a Peluche-bútorokat, s a polcokon csodálatos rendben elhelyezett tegelyeket, csiszolt üvegeket, s nem utolsósorban az öreg Leinzinger bácsit, amint akkurátusan, precíz, patikushoz illő komoly körültekintéssel és pontos-sággal adagolta a gyógyszereket, csöp-pentette nagy üvegéből az apróba a megváltozott csöppeket...

Mert kellett ehhez a kellő körültekintés, főképp, ha a páciens gyomorgöröcsokről panaszkodott. Ismerni kellett a mixtura hatását. Diológus közben belekalkulálni a csöppek számába, hol is lakik az illető..., melyik utcában, milyen messzire, sőt tán azt is, melyik szám alatt, hányadik emeleten és hányas ajtónál... Nem volt szabad itt tévednie. Elképzelhető, mit tud művelni, micsoda rongálást egy ilyen helyre beszabadult szomszéd malac...

Ugyanis ez történt az egyik szegedi patikában. A patikus, a segédje, a gyakornokokkal és két paraszasszonnyal karöltve, megriadtan kergettek egy valóságos mocskos kis malacot, amely sivalkodott, mintha nyúltak volna, s mindenáron meg akart bújni a szekrények alatt. Végre sikerült közös erővel lefűlelni. A gyógyszerész mérgesen kérdezte:

— Mi az ördögnek hoz maga ide malacot?

— Hát... csak a ténsúrnak hoztam, könyörgöm!... Aján-dékbul!

— Hm... az már más. De miért?

— Hát... mer mán jobban vagyok! Tugya, ténsuram, szömvérésbe vótam, attúl a hátul görbe boszor-kátúl... Mögvért a szömvivel!

— Hát aztán... mitül gyógyult meg?

— Házsenm tuggya a ténsúr jól... Itt vöttem a szömvizet tiz fillér erőjéig... Öszrt mind mögít-tam...

Igy volt ez, leg-alább is régen, amikor még híre-hamva sem volt az SZTK-magyarosan csak nak, de még tán az Szegedön is úgy hál-elődjének, az OTI-nak sem. Utóbbi nem Aztán csak a pa-tikusnak is élni köll-lami osztatlan jó hírválmiból.

Ballagott tovább két mesebéli szögeket, akik erre rászorultak, főleg a szegedi csatornához a gényjogon bélyegmentes magyarok fogta, s behajította. Akinek pénze volt, oda az orvosától. A az inkább privát orváraja csodálkozott voshoz fordult. A is ezen, mire csak a gyógyszerék rendelé-annyit mondott: — Elvégre... ne-keveset térített meg köm is csak élnöm köll!...

A szegedi anekdota-kincsből
Csongor Győző gyűjtése

BERCZELI A. KÁROLY

Hullámsír

67.

S a benti csillagboltozat is szegényes volt, nem kőből, csak egyszerű égetett anyagból készült, s nem is tartotta a mennyezetet, mint ahogy ez indokolt lett volna, hanem csak díszítette, külsőleg ráerősítve, így emelve ízléses hálózattal a templom pompáját. Mert ami a belső barokk oltárokat, gazdagon aranyozott falfaragványokat s a szobrokat illeti, azokért nem kellett szégyenkeznie sem a városnak, sem a szegény barátoknak, azokon meglátszott, hogy nemcsak a művészi elragadtatás, hanem az áldozatos hit volt alkotójuk legfőbb ösztönzője.

Gábor szerette ezt a templomot, nemcsak nagy múltja, s a város története során képviselt döntő szerepe miatt, hiszen volt idő, hogy csak itt ápolták a magyar szót, hanem varázslatos hatalma miatt is, mert a kegykép, a Sárlos Boldogasszony, de a Szerecsón Mária is idevonzotta a környék lakosságát, s módot nyújtott arra, hogy távoli, isten háta mögötti tanítványok ne is egyszer egy esztendőben, Havi Boldogasszonykor, kimozduljon magányából, elszigeteltségéből, s valami ígéretes, örök üdvösséget kínáló közösségben egymásra találjon. Ez nemcsak kegyesség volt, vakbuzgóság, mert az ilyen búcsún folyt a dinóm-dinóm is, a dutyánok megteltek mulató és táncoló emberekkel, de mégis így, minden együtt, templom és kocma és vásári bódék, ráeszméltették ezt a nagyon elhanyagolt alföldi népet az együvértartozás örömeiben.

Gábor, hitetlensége ellenére, minden esztendőben részt vett éppen Pintér Pistával, a má-

sik kételkedővel, ezeken a búcsúkon, s mindig meggazdagodva tapasztalták, hogy talán azért mégiscsak minden elveszve, talán egyszer mégis sikerül ebből a népből valami megfoghatóbb közösségi szellemet kinevelni, vagyis valóságos nemzetté átalakítani. Hiszen volt erre már példa néhányszor, de csak rendkívüli időkben, Dózsa vagy Rákóczi korában, vagy 48-ban, Kossuth hívó szavára, de ezek csak fellebbemlések voltak, a keserű kényszerűség kitérősei, s itt most valami állandóbb, valami építőbb változásra volna szüksége, melyet nem a kétségbeesés, hanem a belátás, a fennmaradás természetes ösztöne sugall. De Kossuth még él — gondolta Bite Gábor —, minden levele, írása az emigrációból is új tüzeket gyújt. Talán ez a lelkesülés elég mély gyökér ahhoz, hogy ne csak pillanatokra, de hosszú időre is meg lehessen kapaszkodni benne. A jelszó tehát még mindig: Kossuth!

Igy lépett be Gábor Pintérék Borbás utcai házába. A kutya már ismerte jól, s farkcsóválva szaglászta a csizmáját, de Pista is megjelent a tornác eresze alatt, s már tessékelté is be barátságát az első lakásba, mely neki, a tanult fiúnak volt berendezve. A szülők hátul laktak egy másik épületszárnyban, mely derékszőg alakban illeszkedett a ház utca felőli részéhez. Ez utóbbi a Pistáé volt, két kicsiny szoba, melyekből az első néhány kimustrált bútorot tartalmazott, festett keletgyeládát (mely még a nagyanyjáié volt), egy-két faragott, de kényelmetlen széket, locát, s egy roskatag szublót, melyeket a fiú csak kegyeletből nem dobott ki, s ahogy ő mondta, a hagyományok megőrzése érdekében. Pista szerette a régit, tudta, hogy erő van bennük, a múlt háttere, mely löbbször támaszték, mint kolonc, s inkább lemondott az első szoba használatáról, csakhogy megtarthassa őket. Volt tékája, mely még a dedőregapjáié volt, egy rokkája és guzsalja, melyet még a nagyanyja használt, s egy hosszú köpűje, melyet még az anyja is igény-

be vesz néha, ha jó és sok vajra van szüksége. A másik szoba valamivel modernebb volt, itt már szekrény, vagyis sifon állt, az asztal körül kényelmes karosszékek sorakoztak, s volt az ablak mellett egy X-lábú íróasztalfele is, melyen Pista dolgozott, írt, vagy javította az iskolai feladványokat. A vaskályha szeliden morgott, az asztalon egy üveg bor állt, két pohárral, felül pedig az ernes petroleumlámpa lógott, de Pista még nem gyújtotta meg, mert szerette az ablakon beszűrődő félhomályt, s a fehér hó tompán világító fényt.

Gábor előbb családjai bajairól számolt be, tanakodott, hogy mitévő legyen, mert eltekintve Veron kinos ügyétől, apja állapota sem teszi lehetővé, hogy magára hagyja anyját, s felutazzék Pestre. Aztán meg az aggasztó hírek a Tisza áradásáról, ez megint olyan marasztaló ok, hogy önáltatás nélkül is a huzamosabb itt-tartózkodás mellett kellett döntenie. Aztán Etelkát is szerette volna eljegyezni, vagyis lefoglalni magának, mert eddigi tapasztalatai szerint jobb társra aligha lehet életemben. De meg szerette is, s ez az állapot a legkisebb előny felfokozására is alkalmas, hát ha még van valódi alapja is. S Etelkából semmi sem hiányzott, amit ő egy nőben kereshetett.

— Emlegetted, hogy valakit még szeretnél velem közölni — kíváncsiskodott Pintér Pista, miután töltött, s összekoccintotta Gábor poharával az övét. — Egy kis disznótörös falatkát nem ennél? Tudod, ilyenkor mindenütt ölnék, sóznak, pörkölnék, ez már hozzátartozik a téli mulatságokhoz.

Gábor megköszönte a kínálást, de elhárította magát, mondván, hogy csak most ebédel, s különben is túlterhelte már magát a disznósággal.

— Anyám mindent elém rak, nem győzöm fogyasztani, S ha eltolom a tányért, mert már nem bírok többet enni, akkor rosszkedvű les, úgy érzi, anyasága vallott kudarcot.

(Folytatjuk.)